

Surinaamse accountancy

Automatisering, kritische klanten en strenge wet- en regelgeving hebben invloed op accountantskantoren. Speelt dit ook in Suriname? Enkele observaties.

TEKST: MAARTJE VAN HOUTEN | BEELD: CO VAN HOUTEN

Wet- en regelgeving moet belanghebbenden het vertrouwen geven dat accountants integer handelen. Daarom is het opvallend dat er in Suriname geen specifieke regelgeving is voor accountants. De Surinaamse Vereniging van Accountants (SUVA) houdt zich daarom druk bezig met het reguleren en versterken van het beroep van accountants in Suriname. Daarnaast is de accountantstitel niet beschermd in Suriname. Iedereen kan zich accountant noemen, zonder dat iemand daar juridische stappen tegen kan nemen. Wat opvallend is, omdat bijvoorbeeld de kappers in Suriname wel een vergunning nodig hebben om hun beroep uit te mogen oefenen. Ondanks het ontbreken van specifieke wet- en regelgeving en titelbescherming kunnen Surinaamse accountants niet 'zomaar' wat doen. De meesten zijn namelijk, naast bij de SUVA, ook ingeschreven bij de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Om hun titel te behouden zullen zij zich dus aan de gedragscode moeten houden.

TITELBESCHERMING EN REGELGEVING

Actief tegengaan van onrechtmatig titelgebruik, zoals de NBA in Nederland doet, is in Suriname nog niet mogelijk. De SUVA heeft geen juridische handvatten om dit actieve beleid te voeren. Daar staat tegenover dat de sociale controle in Suriname veel groter is dan in Nederland.

"Paramaribo is net een mierenhoop", aldus een Surinaamse accountant. Dit komt omdat de bedrijvigheid zich met name afspeelt in de hoofdstad. De rest van het land is grotendeels onbewoond. Door de sociale controle zal bij onrechtmatig titelgebruik de persoon in kwestie snel door de mand vallen. De SUVA treedt hier tegen op door melding te maken bij instellingen zoals banken en ministeries en daarnaast hun contacten, de accountantskantoren, in te lichten. Zoals genoemd is de SUVA bezig met het reguleren van het accountantsberoep. Hiervoor ligt in conceptversie nu specifieke wet- en

VAN 32 NAAR 300

Suriname telt 32 accountants maar dit zouden er driehonderd moet zijn. Dit baseert de Surinaamse Vereniging van Accountants (SUVA) op het buurland Guyana. Dit telt ongeveer driehonderd vergelijkbare accountants. Onder de 32 accountants in Suriname zijn zowel AA's (7), als RA's (20). Daarnaast zijn er enkele CPA's en een PA. Voor deze accountants is er voldoende werk, waardoor de concurrentie gering is.

**'IEDEREEN KAN ZICH IN SURINAME
ACCOUNTANT NOEMEN.'**

regelgeving klaar. Deze versie vertoont veel overeenkomsten met het Nederlandse Burgerlijk Wetboek 2, Titel 9.

KLANTEN

Klanten in Nederland verwachten steeds meer van hun accountant. Naast het verzorgen van de financiële werkzaamheden probeert de accountant meer en meer de rol in te vullen van *sparring partner*. 'Meer advisering' en 'samen met de klant naar de toekomst kijken' zijn veel gehoorde uitspraken.

Deze ontwikkeling heeft voor Surinaamse accountants nog geen prioriteit. Zij vinden een persoonlijke benadering belangrijk, maar zijn er hoofdzakelijk voor de administratie en andere typische accountancydiensten. Daarbij speelt een rol dat er voldoende werk is in deze branche. In Suriname zijn op dit moment ongeveer 32 accountants met een titel, maar dit zouden er driehonderd moeten zijn, dus de concurrentie tussen kantoren is laag.

Bij een tekort van een kleine 270 accountants rijst natuurlijk de vraag: hoe vangt Suriname dit tekort op? De SUVA geeft aan dat er veel achterstallig werk is. Niet al het werk dat accountants zouden moeten controleren, wordt daadwerkelijk gecontroleerd.

STAGE IN PARAMARIBO

Maartje van Houten studeert accountancy aan de Hanzehogeschool in Groningen. Dit voorjaar verbleef ze in Suriname (Paramaribo) voor een stage en onderzocht ze hoe accountantskantoren in Paramaribo inspelen op ontwikkelingen in de accountancybranche.

Dit houdt dan ook stand want door de gebrekkige wet- en regelgeving zijn veel bedrijven niet controleplichtig.

AUTOMATISERING

De ontwikkelingen op het gebied van automatisering en standaardisering in Nederland brengen met zich mee dat 'de computer' eenvoudige werkzaamheden op het accountantskantoor overneemt. Door de komst van Standard Reporting Business (SBR) gaat deze ontwikkeling verder. Bedrijven kunnen hiermee verplichte rapportages in standaardvorm naar overheidsinstellingen verzenden. Dit vergt een goede samenwerking. Tussen bedrijven en overheidsinstellingen, maar ook intern. Op dit moment zijn de ministeries in Suriname te typeren als 'losse eilandjes', zegt een Surinaamse accountant. Pas als de overheid investeert in automa-

tisering en centrale opslag zal SBR ook hier een rol gaan spelen. Dat automatisering hier minder ver is ontwikkeld dan in Nederland, is onder andere te merken aan de wijze waarop accountantskantoren de belastingaangifte doen. Zij dienen deze op papier in bij de Belastingdienst. Omdat de postbezorging in Paramaribo niet optimaal verloopt, komen belastingaangiftes regelmatig te laat aan, waardoor deurwaarders geregeld onterecht bij klanten op de stoep staan.

Dat automatisering in Suriname minder ver is ontwikkeld, betekent niet dat er veel behoefte aan is. De meeste klanten staan wantrouwend tegenover de mogelijkheden van ICT en voeren bijvoorbeeld zelf weinig administratie in met behulp van online boekhoudprogramma's. Ze vragen zich af waar deze gegevens precies terecht komen. Accountantskantoren houden rekening met deze gevoelens, maar kijken ook naar de toekomst. Zij realiseren zich dat wat er nog niet is, wel kan komen.

'NO SPANG'

De ontwikkelingen doen zich in Suriname nog niet zo sterk voor als in Nederland, maar accountantskantoren aldaar zijn wel op de hoogte van de ontwikkelingen in Nederland en houden deze in de gaten. Gaan die ontwikkelingen in de toekomst ook in Suriname plaatsvinden? Dat is de vraag, maar zoals de Surinamers zeggen: 'No spang.' Met andere woorden: maak je geen zorgen. □

'IN SURINAME ZIJN ONGEVEER 32 ACCOUNTANTS MET EEN TITEL, DIT ZOUDEN ER 300 MOETEN ZIJN.'